

DOMOVINA

2

Celje-Velenje na Lavi pri Celju.

»Društveni večer, Slovenskega delavskega
podpornega društva* v Celju.) Kakor smo pri-
čakovali, se je tudi uresničilo. Nismo za-
stavljali, kolikšnega pomena je »Delavsko pod-
porno društvo« za napredek slovenskega živla

v Celju, nismo zastoj apelirali na dolžnost našega občinstva, da pokaže s častno udeležbo, kako mu je pri srcu društvo, ki probuja in vzdržuje slovensko narodno zavest med našim delavskim slojem — udeležba je bila od strani naše inteligence v resnici prav častna. Videli smo g. dr. Serneca, g. Majdiča in druge. V imenu društva izrekamo srčno zahvalo onim gospodom, ki so visoko preplačali vstopnino. Čast jim! In sedaj nekoliko o „večeru“ samem. Društveni pevski zbor je zopet pokazal, da vrlo napreduje. Kakor se je že iz početka namenilo, počastiti s tem večerom našega starosta med slovenskimi skladatelji, g. dr. Gustava Ipavica, pele so se same njegove skladbe, one mile pesmice, ki so tako omilile našemu narodu, da se pevajo povsod, kjer se čuje slovenska govorica. Sto in stokrat smo jih čuli, ali želimo jih čuti še tisočkrat. Na predlog društvenega predsednika g. Rebeka se je društvo brzojavno poklonilo g. dr. Gustavu Ipavcu. — Drugim domačim pevskim zborom pa bodi priporočeno, da tudi priredijo dr. Ipavčeve večere. — Pohvalno moramo omeniti gg. pevce, ki so peli jako precizno in z občutkom, zlasti gospoda solista Ekarja, kojega krasni bariton se je tako dopadel, da se je motala pesem v koji je on nastopi kot solist, ponavljati. — Oddelek narodne godbe je tudi skrbel prav neumorno za izpolnjenje sporeda. Pozabiti ne smemo omeniti, da so bili prostori „Skalne kleti“ jako okusno dekorirani — zasluga gg. Bavca in Kvedra. Gostilničarka gdca Lojzika je poskrbela za izvrstno postrežbo. Gotovo je šel vsakdo domov z zadovoljstvom, da je preživel med slovenskimi celjskimi delavci lep večer. Želimo le, da bi „Slovensko delavsko podporno društvo“ priredilo še večkrat kaj tako lepega, kakor je bil ta večer. Torej na evidenje pri prihodnjem! — Od g. Pukla iz Ezeradorfa prejeli smo sledečo brzojavko: „Večna slava naj doni prezaslužnemu slavljenču dr. Gustavu Ipavcu.“ S.

(Za dijaško kuhinjo v Celju) so nabrali brežiški rodoljubi 128 K. Darovali so gg.: dr. Gvidon Srebr, Pet. Rehaček, farmacevt, Anton Klaužer, Nace Polanšek, hiš. posestnika, po 10 K; Val. Scagnetti, stavbni podjetnik, 8 K; dr. Josip Kotnik, c. kr. sodni pristav, dr. Josip Strašek, zdravnik, Fran Lom, kaplan, Fran Varlec, trgovec, A. Umek, trgovec, Nace Šetinc, trgovski potnik, tvrdke Uršič & Lipej, Andrej Urek, umirovljeni župnik, po 5 K; Josip Sitter, c. kr. okrajni sodnik, Josip Mešiček, mestni župnik, Mihael Balon, meščan, Josip Šetinc, odvetniški koncipient, Nace Zupan, učitelj, Josip Agreš, zasebni uradnik, po 4 K; Andrej Levak, načelnik posojilnice, Benjamin Kunej, posojilnični tajnik, Ivan Vernik, trgovski potnik, po 3 K; Janez Grobušek, krčmar, Ivan Rožman, pisarniški ravnatelj, po 2 K; Josip Horvat, umirovljeni župnik, I. Stuhec, c. kr. oficijal in neimenovan, po 1 K. Skupaj tedaj 128 K. Čast brežiškemu rodoljubom vobče, osobito pa vrlim slovenskim obrtnikom in trgovcem. Slovenci po drugih krajih, posnemajte jih!

(Salomonova razsodba kriminalista dr. Ducarja.) Tuptam smo že priobčili kak eksotičen cvet iz vrta dr. Ducarjevega uradovanja in danes se nam zopet daje prilika govoriti o tem slavem možu. V petek se je vršila obravnava proti onim trem celjskim razgrajcem, ki so v kavarni „Central“ napadli mirno slovensko družbo in pri tem razbili marmornato namizno ploščo. Vse slovenske priče pa so pod prisego izpovedale, da je Krickov trgovski pomočnik Lenart pograbil g. Andriča za suknjo na prsih in ga hotel potegniti izza mize, pri čemer se je miza prevrnila. Povsod drugod bi bil Lenart obsojen, ali kdor bi pri nas v Celju kaj takega pričakoval ta se je hudo zmotil, kajti vsi trije obtoženci so bili oproščeni. Dasiravno so si izjave slovenskih prič in nemških obtožencev naravnost nasprotovale, dasiravno je celo zagovornik obtožencev dr. Stepischnegg ugovarjal, je sodnik dr. Ducar zaprisegel obtožence, ki so seveda tudi pod prisego izpovedali naravnost kontradiktorno izpovedbi slov. prič. Vse slovenske priče so izpovedale, da je Lenart pograbil Andriča za suknjo na prsih. Nemci so izpovedali, da ga je samo nalahko prijel za konec rokava. Izpovedba slovenskih prič je bila za nemške obtožence naravnost uničujoča, rešiti jih je mogla

samo lastna prisega, kar je sodnik dr. Ducar tudi spoznal. Zato jih je tudi zaprisegel, češ, da si izpovedbe prič in obtožencev naravnost ne nasprotujejo. Zgoditi se utegne, da bo slavno c. kr. državno pravdnistvo popolnoma drugega mnenja in da bo začelo preiskavo zaradi krive prisega. — Pri obravnavi se je dogodilo nekaj, česar ne smemo pozabiti. Dr. Stepischnegg je prosil sodnika, da naj on vpraša mesto njega slovenske priče, češ, da on sam ni zmožen slovenščine. Sodnik mu je ustregel, dasiravno je dr. Stepischnegg pozneje, ko je izpraševal priče g. D., govoril popolnoma pravilno slovenščino, v kateri ni bilo niti sluha ne duha onih kozličkov, s katerimi se odlikuje Ducarjeva „slovenščina“. Gospod so se pač malo zmotili.

(Kontra Körber-Gleispachu!) Ukazano je sodnikom na Slovenskem razpravljati v kazenskih rečeh nemško, ako se sme misliti, da stranke nemško razumijo. Sodniki niso vezani na ukaze ako razvidijo da se ukazi ne vjemajo s postavi. Seveda pa so skoro vsi, posebno koroški, klečeplazno pokorni. Gleispachov ukaz se lahko preobrne tako, da se razpravlja z Nemci, ki razumijo slovensko, v slovenskem jeziku. Jezika sta obadva po državni osnovni postavi enakovredna. Kar je ukazal Gleispach oziroma Körber na kvar slovenskemu in v dobro nemškemu je ziku, to sme sodnik storiti obratno tudi na kvar nemškemu, pa v korist slovenskemu jeziku. Pravico obema enako!

(Jagode v novembru.) Nekaj nenavadnega za sedanjí letni čas. Naš naročnik nam je poslal šopek zrelih jagod, ki jih je nabral nekje v mariborski okolici.

(Osebná vest.) Dr. Miroslav Rücker, zadružni instruktor za Štajarsko, Kranjsko, Koroško in Tirolsko je začasnó poklican v trgovsko ministrstvo. Za ta čas ga bo nadomestoval okrajni komisar dr. Ljudevit Roller.

(Železnica Grobelno-Rogatec) se ima baje izročiti prometu 18. t. m. Kar smo izvedeli o voznem redu, pač za južno stran od Grobelnega, torej tudi za Celje ni ugodno. Voziti bi namreč imela iz Rogatca na Grobelno in nazaj dva vlaka vsak dan. Prvi bi prišel na Grobelno tako, da bi popotniki lahko prestopili na vlak, ki gre jutraj ob pol osmih iz Celja na Dunaj. Ako pa se kedo hoče peljati v Celje ali sploh proti jugu čakati mora na dunajski poštni vlak, ki gre z Grobelnega ob pol deseti uri dopoldne, torej mora sedeti na Grobelnem poldrugo uro. Tega bi ne bilo treba, ako bi jutrajšnji rogaški vlak prišel na Grobelno pol ure poprej, ker potem bi potovalci proti jugu lahko že bili ob pol osmi uri jutraj v Celju. — Popoldne bi prišel vlak iz Rogatca na Grobelno prav k brzovlaku, ki gre ob pol drugi uri iz Celja na Dunaj. Popotniki na jug morali bi čakati na dunajski brzovlak ob pol četrti ure, tedaj dve uri. Ako pa bi rogaški vlak prišel ob polu ene opoldne na Grobelno, bi lahko popotniki s sekundarnim vlakom ob 1 uri 20 minut bili v Celju. — Nazaj proti Rogatcu šel bi dopoldnevni vlak po dunajskem poštne vlaku, menda toliko pozneje, da bi ga mešanec iz Celja še dobil na Grobelnem. Popoldnevni vlak pa bi odšel z Grobelnega po dunajskem brzovlaku, torej ob kakih četrti uri in ako bi kdo iz Celja, ali sploh od južne strani hotel se popoldne peljati proti Rogatcu, moral bi na Grobelnem čakati po tržaškem vlaku dve uri, in po sekundarnem vlaku iz Celja (2 uri 15 minut) eno uro. — Ako smo torej prav podučeni, je nameravana zveza nove železnice za potnike od juga in proti jugu malo ugodna. Treba bi zato bilo vsaj dohod vlakov iz Rogatca na Grobelno vrediti tako, da dojdeta prvi jutrajšnji osebni vlak ob sedmi uri, drugi pa opoldnevni sekundarni vlak ob tri četrt na eno.

(Teharčani) izgube iz svoje srede osebo, ki sicer ni odkrila kakega novega dela sveta, pač pa je storila tuptam marsikako zgago. Občinski tajnik Karl Schalon se preselil iz Teharjev v Brežice. Častitamo — slovenskim Teharčanom, da so se ga iznebili!

(Iz Šmarja pri Jelšah.) Ni hujšega zadržka za napredek kakor narodna mladost in te grdo bi je pri nas v Šmarjah toliko, da bi bilo treba počistiti metle, da bi jo pometli iz našega „na-

rodnega“ trga. Kdo bi si mislil, da celo možje, ki so udje „Čitalnice“, ki pošiljajo svoje otroke v celjske slovenske šole, doma gazijo do kolen v nemškutariji. Seveda vse kaj drugega je doma v nemškutariji. Seveda pa zunaj domačih štirih sten in vse kaj drugega pa nese, to je geslo naših narodnih dvoživk. Naša dva slavnoznanca mežarja Kolaritsch in Kraschewitz sta dobila v zadnjem času dovolj povoda, dasi veselo maneta svoje roke, kajti prepričani smo, da jima bode g. Johann Löschnigg, odkar ima v svoji izlogi izložene kravate z napisom „Johann Löschnigg, Sanct Marein bei Erlachstein“ gotovo ponudil svojo osebo kot tretjega za družbo. To bo tem lažje, ker se g. Johann trdo drži starega pravila, da je slovenski jezik samo za njegove odjemalce, za dom pa nemščina, kajti celo njegovi učenci so tako srečni, da dobivajo samo nemške kicfute. Pa recite, da nismo res narodni. Kraschewitz je bil tako vesel, da si bo sedaj gotovo nabavil pri Löschniggu kravato, dasiravno je dosedaj še nikdar ni kupil, ne rabil. G. Löschniggu zato prav prirčno častitamo na novem odjemalcu. Le tako naprej — s kravatami se osvaja svet.

(Meščanska šola v Žalcu.) Kako zelo si slovensko prebivalstvo želi pripomočkov za kulturni napredek je izprevideti iz mnogostranskih zahtev po ustanovitvi meščanske šole. Poročali smo v enakih zahtevah glede prebivalstva ljutomerskega okraja v Ljutomeru. Ob isti dobi smo zvedeli, da se je v deželnem zboru stavil predlog za ustanovitev meščanske (in ne, kakor smo pomotoma poročano, gospodarske) šole v Sevnici od poslanca Žičkarja. Danes objavljamo predlog, glede ustanovitve take slovenske meščanske šole v Žalcu. Poslanec dr. Hrašovec in tovariši: so dne 3. novembra t. l. v deželnem zboru stavili sledeči predlog: „Občinski zastop trga Žalec je sklenil predložiti štajarskemu deželnemu zboru prošnjo za ustanovitev trirazredne meščanske šole v slovenskem učnem jeziku na kateri bi se nemščina predavala kot obilgatni predmet in zato stavimo podpisani sledeči predlog: Slavni deželni zbor skleni v trgu Žalcu se naj ustanovi trirazredna javna meščanska šola v slovenskem učnem jeziku, na kateri se naj nemščina predava kot obvezni predmet.“ — Imena — Zahteve so torej stavljene, kako daleč je do izpolnitve, to je v rokah nam sicer malo prijazne deželno zbornice večine v Gradcu.

(Žalec) Gotovo je še dan 20. septembra vsem Savinčanom v lepem spominu, ko smo ustanovili v Žalcu podružnico „Celjskega Sokola“. Gotovo še vsakdo ve, kako željno je okoli tisoč ljudstva čakalo prihod celjskega Sokola; dasi je bil dež cel dan, vendar se čili celjski Sokol ni ustrašil priti k prerediti slavnosti, da podajo svojim novim bratom roko zvezo. Dan 20. septembra je bil velepomemben dan. Lepo številno fantov žalskega trga je nastopilo ta dan prvokrat v telovadski obleki; proizvajali so ti naši Sokoli proste vaje ravno tako precizno, z enako fineso, kakor njihovi celjski bratje. Veselja je poskakovalo srce Žalcčanom ko so videli, svoje sinove stati v vrsti telovadcev, ko so videli, da njih sinovi niso ribjekrvi mehkuzneži, kajti niso se ustrašili blata in slabega vremena, temveč pokazali so, da se Sokol ne sme niti ne more bati ničesar. Le prehitro so minile urice, ki smo jih skupno s celjskimi brati Sokol preživeli. Da res pomemben dan je bil 20. september, še pomembnejši pa bo dan 22. november, ki bode zopet nudil Žalcčanom in Celjanom, kakor sploh vsej Savinjski dolini nekaj izvenrednega. Takrat naj nihče ne zamudi priti v Žalec k veselici, ki jo priredi žalski odsek „Celjskega Sokola“. Tu bo nastopil „Žalski Sokol“ in pokazal, kaj premore pridnost in trdna volja. Prebitek veselice je namenjen za nabavo telovadnega orodja za žalske telovadce. Vsak, kdor se le more odtrgati od doma naj pride ta dan v Žalec, da po svoji moči pripomore vrlim žalskim „Sokolom“ do onega orodja, katero jim bo šele vtisnilo pravi pečat Sokolstva. Glavni, da, edini temelj Sokolstva je telovadba. „Sokol“ brez telovadbe ni „Sokol“. Tako društvo razpade, kakor imamo najboljši dokaz v Savinjski dolini, v Moirju. Telovadba da „Sokola“ obo človek, valed katere je „Sokol“ povsod, kjer nastopi res paradno, elitno društvo med ostalimi. Brez orodja pa je

telovadba nempgoča. Pridite torej Slovenci savinjske doline na označeno veselico. Vsak po svoji moči žrtvujte svoj davek na narodni oltar in kmalu bo stal „Žalski Sokol“ kot tak na krepkih nogah. V to kličemo vsem udeležnikom. Že naprej krepak sokolski „Na zdar“!

(Gornjigrad.) Fotografije iz Logarjeve doline povodom 10 letnice „Savinjske podružnice“ S. P. D. se dobivajo pri fotografu Fr. Weissu v Gorici (Görz). Fotografiral je banket in skupino pred Logarjevo hišo; vsak komad velja 250 K. Kdor želi imeti ta spomin na lepo planinsko veselico v Logarjevi dolini, naj pošlje denar ali naravnost fotografu ali pa g. Fr. Kocbeku, nadučitelju v Gornjem gradu, vsaj do 20. novembra t. l.

(Častnim občanom) je imenoval občinski odbor pri Sv. Marku niže Ptuja velezaslužnega velečast. g. Matija Slekovca, konzist. svetnika in župnika pri Sv. Marku niže Ptuja.

(Z gnojnimi vilami) sta ubila Jože in Jurij Pristnik, sinova gostilničarja Pristnika na Gornji Polskavi, nekega delavca Mihaela Plečkota iz Kolberga. Fanta, katerih prvi je star 14, drugi pa 16 let, sta šla na podstrešje spat. Plečko je pa šel za njima z nožem v roki. Ubila sta ga torej v silobranu.

(Himen.) Poročil se je včeraj v Mariboru g. Maks Mihelčič, železniški uradnik na Pragarskem, z gco. Justino Bračkovico iz Starega loga pri Pragarskem. Častitamo!

(Politični shod v Ljutomeru) Javni shod v Ljutomeru dne 8. novembra t. l. se je nad vse pričakovano sijajno obnesel. Bilo je navzočih nad 1000 narodnjakov iz ljutomerskega, ormoškega in gornjeradganskega okraja. Državni poslanec dvorni svetnik dr. M. Ploj je ostro obsodil postopanje Körberjeve vlade v zadnjem času. Rekel je, da Körber sam pripravlja združno jugoslovansko in češko obstrukcijo, ki je skoro gotova stvar. Spreta je bila jako ostra resolucija, v kateri volilci na podlagi zadnjih dogodkov od vseh slovenskih državnih poslancev zahtevajo obstrukcijo in strmoglavljenje Körberjevega ministristva. Deželni poslanec Ivan Kočvar je bil od volilcev navdušeno pozdravljen in je ob splošnem odobravanju opisal svoje delovanje. Obema poslancema se je izreklo soglasno zaupanje in zahvala. O podrobnostih seveda danes ne moremo poročati. Inženir Ferdo Lupša je obširno govoril o potrebi železniške zveze Ljutomer z železnico na Dravskem polju. Po dolgotrajni podrobni debati se je sklenila tozadevna resolucija. Dr. Vekoslav Kukovec je govoril o gospodarstvenem položaju in o potrebi meščanske in kmetijske šole in objavimo prihodnjič tozadevne sklepe. Vihar nevolje je vzbudil z opisovanjem vladnih lumparij na Štajarskem in Koroškem. Zelo strokovno je potem obravnaval vprašanje kmetijske šole tudi J. Mursa, ki je z veliko spretnostjo predsedoval shodu, ki je trajal od 3. do 7. ure popoldne. Debate se je udeležilo okoli 20 kmetov, obrtnikov in drugih narodnjakov in se je s splošnim soglasjem na predlog Gornjeradgona sklenilo upreti se premestitvi okrajnega sodišča gornjeradganskega v nemško Radgono, če treba v skrajnem slučaju tudi s fizično silo. Shod je bil sijajno spridevalo politične dozorelosti prebivalstva prizadetih okrajev. Podrobno prihodnjič.

Društveno gibanje.

(Šaleško učiteljsko društvo) bo zborovalo v nedeljo, dne 15. t. m. ob 1. uri popoldne v Šostanju po naslednjem sporedu: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Društvene zadeve. 3. Poročilo delegata o zborovanju „Lehrerbunda“. 4. Vzroki slabemu šolskemu obiskovanju in sredstva, kako jih odpraviti (podava tov. Skasa-Velenje). 5. Nasvet in predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Konjiško učiteljsko društvo) ima v četrtek, dne 12. novembra t. l. ob pol 11 uri dopoldne v Konjicah svoje glavno zborovanje. Pred zborovanjem je pevska vaja (Slov. Pesmarica I. zvez. št. 49. in 59; II. zvez. št. 44). K obilni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Halozah) priredi v nedeljo, dne 15. t. m. pri g. Korenjaku veselico s tombolo, petjem in tam-

buranjem. K obilni udeležbi vabi odbor. Opomba: Čisti dobiček se porabi za društveno knjižnico.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu) bo imelo v sredo 11. novembra ob 8. uri zvečer v Lieblovi gostilni „Zur Stadt Neu-Graz“ (Hamerlinggasse, v rdeči izbi) svoj letošnji VII. občni zbor po tem sporedu: 1. Odbo-rovo poročilo. 2. Volitve. 3. Eventualni predlogi. Na obilno udeležbo so prijazno povabljeni vsi prijatelji društva.

(Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju) priredi v sredo 11. t. m. svoj II. red. obč. zbor. Začetek ob pol 8. uri zvečer; lokal „Zum Magistrat“, I. Lichtenfelsgasse.

(Klub slovenskih agronomov na Dunaju) naznanja, da si je na svojem I. rednem občnem zboru dne 3. t. m. izvolil nov odbor, ki se je sestavil sledeče: predsednik: Rado Lah, cand. agr.; podpredsednik: Fran Holc, stud. agr.; tajnik: Alojzij Hočevar, kult. tehn.; blagajnik: Emil Puppis, cand. forest.; preglednik: Franjo Pahernik, stud. forest.

(Društvo slovenskih in hrvatskih dijakov vpodabljaajočih umetnosti „Vesna“) II. redni občni zbor se je vršil dne 7. listopada točno ob 7. uri zvečer v restavraciji Richter, III. Rennweg. Spored: 1. Čitanje zapisnika I. občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Skica o razvoju slovenske umetnosti. Predava tov. A. Gaber. 4. Slučajnosti.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi) sklicuje na soboto 21. listopada t. l. ob 7. uri zvečer v restavracijo „v Choděci“, Ferdinandová tř., občni zbor s sledečim sporedom: 1. Poročilo tajnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev predsednika in treh članov odbora. 5. Samostojni predlogi. Samostojne predloge mora vsak ud vsaj 8 dni pred občnim zborom prijaviti odboru pisмено. — Odbor pod purnega društva prosi one gospode, ki so prevzele poverništvo, da vrnejo čimprej nabiralne pize, prosi pa tudi slovenske rodoljube, da se po možnosti spomnijo našega društva s prispevki sedaj v začetku šolskega leta, ko so dohodki prav skromni, izdatki pa hitro rastejo.

(Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi) si je izvolilo na I. letošnjem občnem zboru za zimski tečaj 1903/4 sledeči odbor: Juc. Egon Staré, predsednik. Tehn. Emanuel Hayne, podpredsednik. Phil. Andrej Ipavc, tajnik. Jur. Rudolf Šega, blagajnik. Phil. Janko Pretnar, knjižničar. Juc. Julij Pavliček in phil. Josip Mar, preglednika. Na istem občnem zboru je bil enoglasno izvoljen častnim članom „Ilirije“ za Slovence velezaslužni Jan Lego.

Druge slovenske novice.

(Društvo zdravnikov na Kranjskem) je imelo prošli četrtek svoje zborovanje, na katerem se je čulo dokaj ostrih besed proti vladi, ki vzlico vsem prošnjam noče ustanoviti v Ljubljani prosekuro, dastravno je drugod takoj pripravljena ugoditi tozadevnim željam. Omenilo se je tudi, da se že sedaj vsled vladine malomarnosti čuti pomanjkanje mlajših zdravnikov, ki vsi hite tja, kjer jim je prosekura na razpolago. Sklenilo se je, da se izroči peticija za ustanovitev prosekture v Ljubljani kakemu državnemu poslancu, da je zastopa.

(V Ljubljani so aretirali) nekega Ivana Ajdiča, ki je pripeljal šest fantov s seboj, katere je hotel odpraviti v Ameriko, ne da bi bili zadostili vojaške dolžnosti. Dobival je od agenta Miaslerja v Bremenu od vsakega izseljenca po 6, 10 in 20 K. Policija je Ajdiča in njegove varovance izročila sodišču.

(Častniki 27. pešp. in ljubljanski župan.) Kakor smo svoj čas poročali, so vložili častniki 27. pešpolka tožbo proti ljubljanskemu županu Ivanu Hribarju, češ da jih je razžalil, ko je izjavil, da so se pasivno udeležili protiaustrijskih demonstracij ob času turnarske štiridesetletnice v Ljubljani. Kakor sedaj poročajo ljubljanski listi, so častniki svojo tožbo proti ljubljanskemu županu brezpogojno umaknili.

(Kranjski deželni zbor) je, kakor posnemamo iz brzojavk v petkovi številki „Slov. Na roda“, odgoden. Vzrok je obstrukcija katoliške narodne stranke vsled upora slovensko napredne nemške večine proti prenosu volilnega reda.

(Slovenec, ki je bil v vojski na Filipinih) je te dni stal pred sodiščem v Novem mestu na Kranjskem. Ivan Pezdur, doma iz Čnomilja, je odšel v Ameriko, ne da bi bil zadostil vojaški dolžnosti. V Ameriki je vstopil v vojaško službo in je bil odposlan na filipinske otoke, kjer je ostal dve leti. Ker mu pa podnebje ni ugajalo, se je vrnil nazaj v Ameriko in od tam v svojo domovino. Ali tu so ga prijeli in izročili sodišču, ker se je odtegnil naboru. Obsojen je bil na sedem dni zapora, 10 K globe in en dan post.

(Slovenska zmaga na Koroškem.) V Šmarjeti pri Velikavcu so Slovenci pri občinskih volitvah lepo napredovali. Dosedaj niso imeli niti enega svojega moča v občinskem zastopu, pri zadnjih volitvah so pa zmagali v III. razredu z vsemi svojimi močmi, v II. razredu so pa dobili en mandat. To je lep napredek. Le tako naprej in gospodje Nemci bodo končno le izprevideli, da so se zelo zmotili, ko so Slovence na Koroškem smatrali za izumrle.

(Zadnji „Mir“) je bil konfisciran zaradi uvodnega članka „Pravica v službi — krivice“, katerega so prinesli vs. slovenski časopisi, ne da bi bili konfiscirani. Seveda so gospodje pri celovškem državnem pravdnistvu članek dobro razumeli in zato so se bali, da ne bi se ljudstvu oči odprle, da bi tudi ono izpregledalo, kaka krivica se mu godi ravno tam, kjer bi morala vladati pravica. Stvari, ki se dogajajo pred koroškimi sodišči, so naravnost vnebovpijoče, ali resnica v oči kolje, pravi pregovor, in zato je tudi celovško državno pravdnistvo tako hitro poseglo po „Mirovem“ članku ker je resnico povedal, da se pri koroških sodiščih državni zakon krči, da se državljanske pravice tisočim in tisočim kratijo, da ravno oni uradi, do katerih naj bi imel narod vse zaupanje, ne zaslužijo takega zaupanja. Pa kaj hočemo — išči pravico, a našel boš laž. To velja še posebno za sodno uradovanje na Koroškem.

(Ruske vojne ladje v Trstu.) Pred par dnevi je prišla majhna ruska eskadra v Trst, broječa tri ladje. Spominjamo se, kaj je bilo vsega, ko so se mudile angleške in nemške bojne ladje v Trstu. Sprejeli so jih kolikor mogoče slovesno, za ruske ladje se pa ni nihče zmenil. Oficijelno jih je pozdravil samo ruski konzul v Trstu. Oblasti so pa prihod ladij popolnoma prezrle. Seveda Rusija je slovenska država in to je dovolj povoda, da se kaj takega prezre. Pač pa je Rusija takrat dobra, kadar je treba njenih čet za varstvo, recimo tudi Avstrije. Leta 1848 se ni tak daleč, ali Avstrija je pač že pozabila, da je le še s pomočjo ruskega orožja ostala velevlast. Nemčija in Italija, večni sovražnici Avstrije, sta seveda najboljši prijatelji, Rusija se pa prezira. Taka je pač avstrijska hvaležnost.

(Tržaški župan) se je odpeljal na Dunaj in je bil sprejet pri cesarju v avdienci. Šel je baje prosjačič, da ne bi vlada razpustila protipostavno izvoljenega občinskega sveta.

(Ni vse eno) kakšna primes se rabi za vsakdanjo kavino pijačo. Kathreinerjeva Kneipova sladna kava ima zaradi svojega posebnega proizvajanja priljubljeni vonj zrnate kave in je zato najbolj pripravna za pripranje prav tako okusne kakor zdrave kave. Proti mnogoterim manj vrednim posnemkom, ki so izredno podobno zaviti, pa je treba pri nakupu vedno poudarjati ime Kathreiner in jemati tudi same izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

(Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi) nam piše: Čast nam je, objaviti Vam, da je sprejelo podpisano društvo na I. letošnjem obč. zboru dne 31. oktobra t. l. resolucijo, s katero obupa zlorabo vsenčilške zadeve v kranjskem deželnem zboru od strani poslancev kat-narodne stranke.

Egon Stare, Andrej Ipavec,
t. č. predsednik, t. č. tajnik.

Politični pregled.

(Državni zbor) V soboto se je vršil ministrski svet, v katerem se je določil čas zopetnega sklicanja državnega zbora.

(Delegaciji) so snidete najbrž okrog 15. decembra. Letos bode zborovanje na Dunaju.

(Dalmatinski deželni zbor) je svoj čas sklenil, da naj se v vse urade v Dalmaciji vpelje hrvaščina kot uradni jezik. Vlada je po namestniku Handlu predložila svoj jezikovni načrt, kateri ima popolnoma jasen namen, vtihotapiti nemščino v dalmatinske urade. Poslanci hrvaške narodne stranke in stranke prava so nato imeli skupno sejo, kjer se je sklenilo, da se vladni jezikovni načrt odkloni, ker je protiven sklepom deželnega zbora. Hrvatski poslanci stoje vedno na stališču, da se mora v vse urade uvesti hrvaščina kot uradni jezik, vsled česar se mora proti poskusu, vtihotapiti nemščino v urade, najodločnejše protestirati. V Dalmaciji mora biti izključni uradni jezik samo hrvaščina z edino izjemo, da se rešujejo italijanske vloge in se-stavljajo zapisniki tudi v italijanskem jeziku. Ta odločni odgovor bo vladi pošteno zaprl sapo.

(Češke stranke), Mladočehi, Staročehi in agrarci, so se zedinile glede nastopanja pri prihodnjem zasedanju državnega zbora. Zedinili so se na podlagi skupnega programa, v katerem se zahteva proizvodnja narodne enakopravnosti, ustanovitev drugega češkega vsučilišča, ustanovitev čeških srednjih in strokovnih šol, preureditev šlezjskega ljudskega šolstva na narodnostni podlagi, ustanovitev čeških šol na Dunaju in Nižjem Avstrijskem, varstvo narodnih manjšin in preosnova volilnega reda. V dosego svojega namena se hočejo posluževati najostrejših parlamentarnih sredstev.

(Ogreka kriza.) Zbornični predsednik grof Apponyi je odstopil. V zbornici se je otvorila debata o tej zadevi. Opozicija je predlagala, da naj se odstop grofa Apponyija ne vzame na znanje, temveč da se pošlje odposlanec k njemu s prošnjo, da zopet prevzame predsedstvo zbornice. Večina je predlog opozicije odklonila, vzela odstop grofa Apponyija na znanje in mu izrekla zaupnico. Nato je grof Tisza razvil vladni program. Opozicija je le malo ugovarjala. Pričakuje se, da se državni zbor v kratkem razpusti in se razpišejo nove volitve. Tisza je poklical vse velike župane v Budimpešto, da jim da svoja navodila. Zbornica je izvolila svojim predsednikom Deziderja pl. Perczela.

(Srbija) se oborožuje. Kakor poročajo nekateri listi, se pogaja srbska vlada z neko ameriškano tvrdko glede nabave večje množine orožja in streljiva. Belgradski list „Beogradske novosti“ še vedno vzdržuje svojo trditev, da namerava kralj Peter odstopiti. Iz Budimpešte pa javljajo, da so te vesti popolnoma izmišljene.

(Turčija) je, kakor smo že javili, jako nepovoljno odgovorila na reformno noto Avstrije in Rusije. K vsaki zahtevi, k vsakemu predlogu je dostavil sultan protizahtevo, protipredlog. Avstrija in Rusija bodejo najbrž po svojih poslahih predložili Turčiji ostrejšje pogoje. Od drugi strani se pa poroča, da bodo v najkrajšem času avstrijske in ruske ladje odplule pred turška pristanišča, da z grožnjo podprejo zahteve svojih vlad.

(Rusija in Kina.) Državni svet kineški je baje odposlal vsem podkraljem in guvernerjem brzjavne ukaze, da naj nabirajo denar in vojake, ker se bodo diplomatične zveze z Rusijo najbrž v najkrajšem času pretrgale. Torej zopet vojaka.

Loterijske številke.

Gradec, 7. novembra 1903: 7, 40, 79, 14, 33.
Dunaj, 72, 14, 89, 80, 74.

Pozor živinorejci!

Kateri živinorejci si želi, da se njegove svinje, ovce, govedo in konji hitro redé, naj si preskrbi tako imenovano

živinsko redilno moko (Tier-Nährmehl)

katera je bila po dobrih izkušnjah patentirana in od ministrstva koncesionirana in je res vsa temu živinorejcu priporočljiva.

Dobiva se na drobno kakor tudi za preprodajo pri naslednjih gg. trgovcih: Alojz Pinterju v Slov. Bistrici, Josip Matiču v Celju, Karol Cimperseku v Laškem trgu in Ulrik Lagerju v Velenju.

(453) 1

Lastnina in tisk D. Hribarja v Celju.

Zahvala.

Za blago sočutje, odkritosrčno izraženo sožalje ob boleznih in bridki smrti našega predobrega soproga, oziroma očeta gospoda

Valentina Jarc

nadučitelja v Braslovčah

izrekamo srčno zahvalo pred. duhovščini, posebno za blagodejno tolažbo v njega zadnjih urah, v velikem številu zbranemu učitelstvu, prijateljem in znancem, darovateljem vencev, slav. pevskemu društvu, šolski mladini tukajšnje letuške in orlevaške šole in vsem drugim, ki so prebлага rajnega v tako slovesnem sprevodu spremili do hladne gomile, kakor tudi za udeležbo pri maši zadušnici. Predragega rajnega priporočamo v blag spomin in molitev.

Braslovce dne 8. novembra 1903.

(455)

Rodbina Jarc.

St. 1547.

(446)

Razpis natečaja.

(Mesta nadučiteljev, učiteljev oz. učiteljic in učiteljice ženskih ročnih del.)

V političnem okraju Celje se bodo o Veliki noči 1904 (ozir. ma mesto učiteljice ženskih ročnih del takoj) popolnile mesta nadučiteljev, učiteljev oziroma učiteljic in šolskega vodje stalno, oziroma tudi začasno:

I. V okraju Celje-okolica:

1. na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Lovrencu pod Prožnim, III. krajevni razred mesto nadučitelja;
2. na dvorazrednici v Libovljah, III. kraj. razred, mesto učitelja, ozir. učiteljice;
3. na petrazredni ljudski šoli v St. Pavlu, mesto učiteljice ženskih ročnih del z obveznostjo poučevanja 10 ur na teden proti letni nagradi po 478 K.

II. Okraj Šmarje:

Na štirirazredni dekliški ljudski šoli v Šmarji, II. kraj. razred, mesto učiteljice.

III. Okraj Laško.

1. Na trirazredni ljudski šoli z nemškim učnim jezikom v Laškem trgu, II. kraj. razred, mesto nadučitelja in mesto učitelja oziroma učiteljice;
2. na trirazredni šoli pri Sv. Lenartu nad Laškem, III. kraj. razred, mesto učitelja ozir. učiteljice;
3. na enorazrednici pri Sv. Miklavžu, III. kraj. razred, mesto šolskega vodje.

Pravilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom vložiti do dne 15. grudnia 1903 pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

CELJE, dne 28. oktobra 1903.

Naznanilo.

Z ozirom na naznanilo z dne 18. oktobra t. l., št. 40536 se naznanja, da je že vsa zaloga ameriškank trt, ki je bila deželi na razpolago, razprodana. Zato se ne sedaj in še nadalje prihajajoča naročila ne bo moglo ozirati.

GRADEC, dne 6. novembra 1903.

(454)

Iz štajarskega deželnega odbora.

Vajenca

ki ima zmožnost in veselje do risanja ter zna slovensko in nekoliko nemško, sprejme takoj

Viljem Pick

lastnik fotograf. atelje-ja „Apolon“ (pri Kroni) v Celju, prej asistent c. in kr. dvor. fotografa C. Pietznerja. (443) 3

Naznanilo.

Na Zidanem mostu gradila se bo prihodnje leto nova hiša. Stroški za vsa dela so proračunjeni na 25.000 K. Različna dela n. pr. zidarska, tesarska, kleparska, mizarska, kamnoseška, slikarska, itd., oddala se bodo vsaka za se podjetnikom, ali pa tudi vsa dela skupaj enemu podjetniku; prednost bo imel, kdor prevzame vse skupaj. Delo bo moralo biti dovršeno do meseca avgusta 1904.

Tozadevne ponudbe se naj vpošljejo najdalje do 15. novembra t. l. Na poznejše oferte se ne bo oziralo.

Načrti in stroškovni prevdarek so na vpogled vsak dan pri gospodu

Francu Juvančiču v Radečah pri Zid. mostu

ki daje tudi potrebna pojasnila in tudi sprejema ponudbe podjetnikov in račun. (433) 3-3

Služba okrožnega zdravnika

za občino Ribnica in Janževirih z letno plačo 1200 K je s 1. januarjem 1904 namestiti.

Prošnje se naj pošljejo do 10. decembra t. l. podpisanemu odboru.

Znanje slovenskega jezika se zahteva.

Zdravstveni okrož. odbor v Ribnici okr. Marenberg dne 26. oktobra 1903. (440) 2-2

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj tiskarna D. Hribarja v Celju.

Stengrafa

— začetnik — zmožen slovenske stenografije, išče službe. Naslov pove uredništvo tega lista.

Pomaževero žlindro

najboljše gnojilo za travnike in vinograde, kupujte v trgovini z železnino

„Merkur“, P. Majdič, Celje.

Navod za uporabo se pošilja na zahtevo zastoj.

Odgovorni urednik in tiskatelj: Rudolf Libenaky.